

**POLSKO-UKRAIŃSKI
ROCZNIK
UKRAIŃSKO-POLSKI**

***KSZTAŁCENIE ZAWODOWE:
PEDAGOGIKA I PSYCHOLOGIA***

Pod redakcją

Tadeusz Lewowickiego
Jolanty Wilsz

Iwana Ziaziuna
Nelli Nyczkało

V

CZĘSTOCHOWA – KIJÓW
2003

Recenzenci

Tadeusz LEWOWICKI, Jolanta WILSZ
Světłana SYSOIEWA, Walenty MOLAKO

Rada Naukowa

Tadeusz LEWOWICKI, Iwan ZIAZIUN

Komitet Redakcyjny

Nella NYCZKAŁO, Jolanta WILSZ, Śvětłana SYSOIEWA, Czesław NOSAL,
Jan STRELAU, Georgij BAŁŁ, Henryk BEDNARSKI, Semen GONCZARIENKO,
Walentyna SEMICZENKO, Ołena KULCZYCKA, Ryszard SZWED,
Przemysław LASOTA

Redakcja techniczna

Jacek KUKUŁKA

Projekt okładki

Sławomir SADOWSKI

BG WSP

257909

Korektor

Mirosław ŁAPOT

Tłumaczenia

Georgij BAŁŁ
Jolanta WILSZ

TP: opise. b. a. u.

© Copyright by Tadeusz LEWOWICKI & Jolanta WILSZ & Iwan ZIAZIUN
& Nella NYCZKAŁO & Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie
Częstochowa 2003

ISBN 83 – 7098 – 537 – 8

Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie,
42 – 200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8,
tel. (0 34) 378 43 29; fax (0 34) 378 43 19.
e-mail: wydawnictwo@wsp.czyst.pl
www.wsp.czyst.pl
Wydanie I. Objętość 18,5 ark. druk. (B5).

W-11 94(01)

9.03.06

30.00

ПОЛЬСКО-УКРАЇНСЬКИЙ
ЖУРНАЛ
УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСКИЙ

***ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА:
ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ***

За редакцією

Тадеуша Левовицкого
Іоланти Вільш

Івана Зязюна
Неллі Ничкало

V

ЧЕНСТОХОВА – КИЇВ
2003

Рецензенти

Тадеуш ЛЕВОВИЦКИЙ, Іоланта ВІЛЬШ
Світлана СИСОЄВА, Валенти МОЛЯКО

Наукова рада

Тадеуш ЛЕВОВИЦКИЙ, Іван ЗЯЗЮН

Редакційна колегія

Нелля НИЧКАЛО, Іоланта ВІЛЬШ, Світлана СИСОЄВА, Чеслав НОСАЛЬ,
Іан СТРЕЛЯУ, Георгії БАЛЛ, Генрик БЕДНАРСКИЙ, Семен ГОНЧАРЕНКО,
Валентина СЕМИЧЕНКО, Олена КУЛЬЧИЦЬКА, Ришард ШВЕД,
Пжемислав ЛЯСОТА

Складання

Яцек КУКУЛКА

Проект обкладинки

Славомир САДОВСКИ

Коректор

Мирослав ЛАПОТ

Переклад

Георгії БАЛЛ
Іоланта ВІЛЬШ

© Copyright by Тадеуш ЛЕВОВИЦКИЙ & Іоланта ВІЛЬШ & Іван ЗЯЗЮН
& Нелля НИЧКАЛО & Видавництво Вищої Педагогічної Школи у Ченстохові.
Ченстохова 2003

ISBN 83 – 7098 – 537 – 8

Видавництво Вищої Педагогічної Школи у Ченстохові,
вул. Вашингтона 4/8, 42 – 200 м. Ченстохова,
тел. (0 34) 378 43 29, факс (0 34) 378 43 19.
e-mail: wydawnictwo.wsp.czyst.pl
www.wsp.czyst.pl

SPIS TREŚCI

Część I

PROBLEMY KSZTAŁCENIA W POLSCE I NA UKRAINIE. KONTEKSTY WIZERUNKU NAUCZYCIELA

NELLA NYCZKAŁO

Nauczyciel o światowym wymiarze 11

JOLANTA WILSZ

Podmiotowość człowieka w kontekście stałych indywidualnych cech osobowości 25

ROMAN GUREWICZ

Informacyjna kultura przyszłego nauczyciela 35

GRYGORYJ WASIANOWICZ

Zasada sumienia w zawodowej działalności nauczyciela 45

KRZYSZTOF TUBIELEWICZ

Możliwości realizacji prac dyplomowych przy współpracy z jednostkami gospodarki narodowej 53

ANATOLIJ KUŻMIŃSKI

Poddyplomowa oświata pedagogiczna jako obiekt badań naukowych 61

MARIA KAJDASZ-AOUIL

Przygotowanie nauczycieli do edukacji wspierającej twórczość 69

BARBARA BARANIAK

Zarys konstrukcyjnych problemów programów kształcenia 87

URSZULA NOWACKA

Wykorzystanie modelowania systemowego do projektowania organizacji praktyk pedagogicznych 107

Część II

ZAGADNIENIA EDUKACJI ZAWODOWEJ WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE

STEFAN M. KWIATKOWSKI

Edukacja zawodowa — potrzeba zmian 123

RYSZARD GERLACH

Aktualne i antycypowane problemy pedagogiki pracy 129

SWIETŁANA SYSOIEWA

Problematyka współczesnej oświaty w kontekście wymagań rynku pracy ... 139

JAROSŁAW CECHMISTER

Teoria i praktyka przygotowania uczniów do zawodu — na Ukrainie 147

WOŁODIMIR FEDORCZENKO

Teoretyczne zasady przygotowania kadr w sferze turystycznej Ukrainy 157

OLENA OTYCZ

Oświata artystyczna jako element systemu ustawicznej edukacji zawodowej ... 165

IRENEUSZ ZAWŁOCKI	
Praktyczne nauczanie zawodu w polskim systemie edukacji	177
LIDIA WŁODARSKA-ZOŁA	
Charakterystyka rozwoju głównych etapów przygotowania menedżerów	189
EWA NIEROBA	
Ukraiński system kształcenia kadry inżynieryjno-pedagogicznej na potrzeby oświaty zawodowej	201
Część III	
HUMANISTYCZNE I METODOLOGICZNE ASPEKTY KSZTAŁCENIA	
IWAN ZIAZIUN	
Oświatowe paradygmaty w kontekście idei filozoficznych	213
PIOTR JAN PRZYBYSZ	
Edukacja a sztuka. Jedno z możliwych rozwiązań	229
ALEKSANDRA DUBASENIUK	
Konceptualne zasady zawodowej działalności wychowawczej w szkole ogólno- kształcącej i zawodowej	243
BEATA GOFRON	
Koncepcje ograniczania nierówności społecznych i zawodowych — rekon- strukcja założeń	255
WALENTYNA RADKIEWICZ	
Innowacyjne procesy w zawodowej edukacji artystycznej	267
KRZYSZTOF NIEWIADOMSKI	
Treści psychologiczne w kształceniu nauczycieli techniki	277
ANDRZEJ GOFRON	
Dialogowo-komunikacyjny aspekt kompetencji zawodowych	287

ЗМІСТ

Частина I

ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ У ПОЛЬЩІ ТА В УКРАЇНІ. КОНТЕСТИ ОСОБИСТОСТІ ВЧИТЕЛЯ

НЕЛЛЯ НИЧКАЛО

Учитель у світовому вимірі 11

ЮЛАНТА ВІЛЬШ

Субектність людини в контексті концепції сталих індивідуальних рис особистості 25

РОМАН ГУРЕВИЧ

Інформаційна культура майбутнього вчителя 35

ГРИГОРІЙ ВАСЯНОВИЧ

Принцип совісті у професійній діяльності учителя 45

КШИШТОФ ТУБІЛЕВИЧ

Можливості написання дипломних робіт у співпраці із підприємствами народного господарства 53

АНАТОЛІЙ КУЗЬМІНСЬКИЙ

Післядипломна педагогічна освіта як об'єкт наукових досліджень 61

МАРІЯ КАЙДАШ-АУІЛЬ

Підготовка вчителів у сфері творчості 69

БАРБАРА БАРАНЬЯК

Основні проблеми побудови навчальних програм 87

УРШУЛЯ НОВАЦЬКА

Використання системного моделювання в організації педагогічних практик 107

Частина II

ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

СТЕФАН М. КВЯТКОВСЬКИЙ

Професійна освіта – потреба змін 123

РИШАРД ГЕРЛЯХ

Актуальні та прогнозовані проблеми педагогіки праці 129

СВІТЛАНА СИСОЄВА

Проблеми сучасної освіти в контексті вимог ринку праці 139

ЯРОСЛАВ ЦЕХМІСТЕР

Теорія і практика допрофесійної підготовки учнів в Україні 147

ВОЛОДИМИР К. ФЕДОРЧЕНКО

Теоретичні засади кадрового забезпечення сфери туризму в Україні 157

ОЛЕНА ОТИЧ

Мистецька освіта як складова системи неперервної професійної освіти 165

ІРЕНЕУШ ЗАВЛОДЗЬКИЙ	
Практичне навчання професії у системі освіти Польщі	177
ЛІДІЯ ВЛОДАРСЬКА-ЗОЛА	
Характеристика розвитку головних етапів у підготовці менеджерів	189
ЕВА НЕРОБА	
Система підготовки інженерно-педагогічних кадрів для потреб професійної освіти	201

Частина III

ГУМАНІСТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ

ІВАН ЗЯЗЮН	
Освітні парадигми в контексті філософських ідей	213
ПІОТР ЯН ПШИБИШ	
Погляд на взаємопроникнення освіти і мистецтва	229
ОЛЕКСАНДРА ДУБАСЕНЮК	
Концептуальні засади професійної виховної діяльності педагога загальноосвітньої і професійної школи	243
БЕАТА ГОФРОН	
Перегляд основних положень концепції обмеження соціальної та професійної нерівності	255
ВАЛЕНТИНА РАДКЕВИЧ	
Інноваційні процеси у професійно-художній освіті	267
КРИШТОФ НЕВЯДОМСЬКИЙ	
Зміст психологічної освіти у підготовці вчителів трудового навчання	277
АНДЖЕЙ ГОФРОН	
Діалогічно-комунікативний аспект професійних компетенцій	287